

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000831655

Datum
13 oktober 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met
CZW

Bijlage(n)
2

Aan
Van

Staatssecretaris van Digitalisering en Koninkrijksrelaties
DGKR

nota

Beantwoording Kamervragen – Schendingen
Mensenrechten Venezolaanse Vluchtelingen op Aruba

Aanleiding.

Op 1 oktober jl. heeft Amnesty International Nederland het rapport: *'Aruba: Rules but No Protection – unveiling gaps in refugee protection of Venezuelans in Aruba'* gepubliceerd. Dit rapport gaat onder meer in op vermeende schendingen van het non-refoulementbeginsel¹ door Aruba en de gestelde verantwoordelijkheid van Nederland door de geboden ondersteuning voor de vreemdelingenketen op Aruba. Naar aanleiding van persberichten over het rapport zijn door Lid White (GL/PdVA) op 3 oktober jl. Kamervragen gesteld met het verzoek deze voor de begrotingsbehandeling te beantwoorden.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de beantwoording van de Kamervragen en deze te ondertekenen voor verzending aan de Tweede Kamer.

Kern

- Op hoofdlijnen gaan de Kamervragen in op een aantal bevindingen over de asiel- en migratieprocedure in Aruba. De vragen richten zich op de vermeende schending van het non-refoulementbeginsel, de bijdrage van Nederland aan 'deportatievluchten', de algehele bijstand vanuit Nederland en daaruit herleide medeplichtigheid, de gestelde verantwoordelijkheid van het Koninkrijk en de waarborgfunctie.
- De vragen over het non-refoulementbeginsel worden beantwoord met de vermelding dat toetsing hiervan aan de rechterlijke macht is.
- U weerspreekt de conclusie dat de Nederlandse bijstand gericht was op het traceren van Venezolanen, hun detentie en deportatie. U stelt dat de Nederlandse bijstand juist heeft bijgedragen aan het optimaliseren en verdere professionalisering van de vreemdelingenketen op Aruba in lijn met internationale verplichtingen.
- Tot slot geeft u een reflectie op de inzet van de waarborgfunctie wanneer het non-refoulementprincipe door een land binnen het Koninkrijk wordt geschonden.

¹ Non-refoulement is een basisbeginsel van internationaal recht dat een verbod oplegt aan een land dat asielzoekers of vluchtelingen ontvangt, om deze personen terug te sturen naar een land waar zij vervolging te vrezen hebben vanwege ras, godsdienst of politieke overtuiging, of omdat zij tot een bepaalde sociale groep behoren of een bepaalde nationaliteit hebben.

- De beantwoording wordt mede namens de ministers van Asiel en Migratie verstuurd. De beantwoording is zowel met het ministerie van Asiel en Migratie, het ministerie van Defensie en het ministerie van Buitenlandse Zaken afgestemd.
- Op ambtelijk niveau is Aruba geïnformeerd over de beantwoording van de Kamervragen.

Onze referentie

2024-0000831655

Datum

13 oktober 2024

Toelichting

Rapport Amnesty International

- In het rapport wordt gesteld dat er een gebrek is aan specifieke asielwetgeving in Aruba, de detentieomstandigheden slecht zijn en er grote zorgen zijn over de behandeling van Venezolaanse asielzoekers, migranten en vluchtelingen (onder wie kinderen). Daarnaast stelt Amnesty dat Nederland mogelijk het non-refoulement-principe geschonden heeft. Dit zou gelegen zijn in financiële en technische bijstand van Nederland, zoals het betalen voor deportatievluchten van Venezolanen.
- Amnesty roept Aruba op om: (i) Venezolaanse asielzoekers, vluchtelingen en migranten niet automatisch vast te zetten, (ii) niet gedwongen terug te sturen (iii) het verbeteren van de detentieomstandigheden en (iv) specifieke asielwetgeving te ontwikkelen en asielprocedures te herzien (met aparte wetgeving voor kinderen).
- Amnesty roept het Koninkrijk der Nederlanden en Nederland op om zorg te dragen dat (i) de mensenrechten in het hele Koninkrijk worden gerespecteerd en gewaarborgd en dat (ii) bijstand niet resulteert in of bijdraagt aan mensenrechtenschendingen.

Politiek-bestuurlijke context

- Minister-President Wever-Croes van Aruba heeft op 1 oktober jl. het rapport officieel in ontvangst genomen. Er is nog geen kabinetsreactie gepubliceerd door Aruba.
- Verwachting is dat er tijdens de begrotingsbehandeling op 22 en 23 oktober a.s. gevraagd zal worden om een kabinetsreactie op het rapport van de Nederlandse overheid.
- Voorafgaand aan de publicatie van het rapport heeft BZK een *right to reply* ontvangen van Amnesty. Daarin werd BZK gevraagd inhoudelijk te reageren op een samenvatting van zeven pagina's. In afstemming met AenM heeft BZK gekozen niet inhoudelijk te reageren zonder een volledig rapport.
- Amnesty International heeft u op 31 juli en 24 september jl. een uitnodiging gestuurd voor een kennismakingsgesprek. In verband met uw kennismakingsreizen naar het Caribisch deel van het Koninkrijk en het vaststellen van uw prioriteiten is hier nog niet op ingegaan.

Communicatie

- Naar aanleiding van het rapport zijn reeds vragen gesteld door een journalist die in afstemming met het ministerie van Asiel en Migratie door hen zijn beantwoord.²

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

² [Nederlandse minister Faber wil eerst Amnesty-rapport bestuderen - Aruba.nu](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asiel-en-migratie/rapporten/2024/10-13/asiel-en-migratie-2024)

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Onze referentie
2024-0000831655

Datum
13 oktober 2024

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beantwoording Kamervragen over Schendingen van mensenrechten van Venezolaanse vluchtelingen op Aruba	Ter goedkeuring en ondertekening
2	Amnesty International rapport: <i>'Aruba: Rules but No Protection – unveiling gaps in refugee protection of Venezuelans in Aruba'</i> , dd. 1 oktober 2024	Ter achtergrond